

12.4.2018

Julkinen

Maksuneuvoston kokous

Aika 12.4.2018 klo 14:00–16:00

Paikka Suomen Pankki

Kokouksen puheenjohtajana toiminut Katja Taipalus toivotti osallistujat tervetulleiksi maksuneuvoston kymmenenteen kokoukseen. Kokouksen aluksi Jussi Snellman OP Ryhmästä kertoi verkkolaskutuksen edistämisestä euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston piirissä sekä pohjoismaisten pankkien suunnittelemasta maksujärjestelmähankkeesta.

Verkkolaskutus perustuu kansallisiin ratkaisuihin, eikä se ole laajasti käytössä kaikissa Euroopan maissa. Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston työryhmä selvitti, miten verkkolaskujen välitys ja maksamisen palvelut liittyisivät saumattomasti toisiinsa ja miten verkkolaskutuksen käyttöä voitaisiin edistää Euroopassa. Ratkaisuksi nähtiin nykyistä parempi standardointi sekä mahdollisuus vaihtaa palveluntarjoajaa tarvittaessa. Tällä hetkellä työstetään standardoitua maksupyynnösanomaa, ja työryhmää vetää Finanssiala ry:n edustaja. Työryhmäraportit ovat julkisia ja löytyvät euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston nettisivuilta.

Keskustelussa pohdittiin, miten maksuneuvosto voisi edistää verkkolaskutusta. Todettiin, että suurten laskuttajien, esimerkiksi julkisen sektorin toimijoiden, tulisi mahdollisuuksien mukaan käyttää verkkolaskutusta nykyistä laajemmin. Suomessa ei voida tuudittautua tyytyväisyyden tunteeeseen, vaikka verkkolaskutuksen käytössä ollaankin pitkällä. Lisäksi standardoitu maksupyynnö tulisi ottaa käyttöön, kunhan se valmistuu. Keskustelussa todettiin myös, että verkkolaskutus tulee olemaan osa maksamisen murrosta, jossa perinteiset roolijaot tulee katsoa uudelleen.

Snellman kertoi lyhyesti myös pohjoismaisesta maksujärjestelmäselvityksestä. Seitsemän pankkia¹ tutkii parhaillaan, voitaisiinko luoda yhteispohjoismainen, useita valuuttoja käsittelevä selvitysinfrastruktuuri (clearing). Tarkoituksena olisi saada perusselvitystyö tehtyä tämän kevään aikana. Mikäli asian kanssa päätetään edetä, tarjouskilpailu käynnistyisi kesän aikana.

---

¹ Danske Bank, DNB, Svenska Handelsbanken, Nordea, OP Ryhmä, Skandinaviska Enskilda Banken ja Swedbank.

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto

Muistio

2 (4)

12.4.2018

Julkinen

Seuraavaksi Sanna Atrila Finanssivalvonnasta kertoi päivitetyn maksupalveludirektiivin (PSD2) seurantaryhmän terveisiä. PSD2 implementoitiin kansalliseen lainsäädäntöön 13.1.2018, mutta tekniset standardit koskien mm. asiakkaan vahvaa tunnistamista ja turvallisia rajapintoja tulevat voimaan vasta 14.9.2019. Siirtymäajan ratkaisuksi on ehdotettu ns. screen scraping -menetelmää, jossa kolmas palveluntarjoaja kirjautuu normaalin asiakasrajapinnan kautta pankkipalveluihin. Tällöin pankki ei tiedä, käyttääkö asiakkaan pankkitunnuksia asiakas itse vai kolmas osapuoli. Finanssivalvonta suhtautuu tähän kielteisesti, koska Suomen lainsäädännössä vaaditaan muun muassa, että kolmannen palveluntarjoajan tulee tunnistautua pankille jokaisen tapahtuman yhteydessä. Finanssivalvonta kannustaa pankkeja rakentamaan standardoituja rajapintoja mahdollisimman nopeasti jo ennen syyskuuta 2019.

PSD2-seurantaryhmä on pitänyt neljä kokousta. Tapahtumat ovat olleet hyvin suosittuja, ja ryhmässä on käyty läpi siirtymäajan tilannetta ja muita tulkinnanvaraisia kysymyksiä. Finanssivalvonta osallistuu aktiivisesti myös viranomaisten väliseen kansainväliseen yhteistyöhön. Finanssivalvonnan uusille toimijoille suunnattu palvelu Innovaatio HelpDesk on toiminut pari vuotta, ja PSD2-kysymyksiä on tullut paljon alkuvuoden aikana.

Keskustelussa todettiin, että EU-sääntelyä tehdään niin kovalla vauhdilla, että toimijoille jää liian vähän aikaa toteuttaa tarvittavat muutokset. On hankalaa, kun sääntelyn ns. kakkostaso tulee voimaan pitkällä viiveellä suhteessa ns. ykköstason sääntelyyn. Globaaleina toimijoina verkkokauppiat näkevät, että hyvin tiukka sääntely vahvaan tunnistautumiseen olisi ongelmallista. Toisaalta keskustelussa korostettiin, että turvallisuus ja vahvan tunnistamisen myötä tuleva vahva luottamus maksupalveluihin ovat arvokkaita asioita. Kaupalla on parhaillaan pohdittavana, mitä uusia maksupalveluja se ottaa vastaan ja mitä ei. Maksamiseen tulee yhä enemmän vaihtoehtoja, ja se pirstaloituu.

Seuraavaksi Maria Huhtaniska-Montiel Suomen Pankista esitteli talouslukutaitotyöryhmän laatiman e-kirjaisen "Talouslukutaito 2020-luvulla". E-kirjaseen saatiin 18 lyhyttä kirjoitusta, joissa korostettiin maksamisen pirstaloitumista, talouslukutaidon tärkeyttä jokaiselle sekä koordinoivan tahon tarvetta. E-kirjanen julkaistaan 8.5. maksuneuvoston nettisivuilla.

Maksuneuvosto keskusteli mahdollisen kansallisen strategian tarpeesta ja maksuneuvoston mahdollisesta koordinoivasta roolista talouslukutaitoky-

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto

Muistio

3 (4)

12.4.2018

Julkinen

symyksiin liittyen. Todettiin, että koordinoiva taho tarvitaan, mutta samalla pohdittiin, millainen rooli maksuneuvostolla voisi asiassa olla. Todettiin, että maksuneuvostolla voisi mahdollisesti olla yleisen tason koordinoititehtävä. Tätä täsmennetään kirjallisessa menettelyssä kokouksen jälkeen. Kansallisen strategian tekeminen nähtiin laajana tehtävänä suhteessa maksuneuvoston toimintakenttään. Toisaalta strategia voisi antaa suuntaa toiminnalle, ja sen täysipainoisen luomisen pohjaksi tarvittaisiin selkeä visio. Päätettiin julkaista talouslukutaitoon liittyvä linkkikokoelma maksuneuvoston nettisivuilla sekä työstää työryhmän puitteissa e-kirjasten löydöksiä eteenpäin esimerkiksi opetusmateriaaliksi.

Lopuksi Kari Takala Suomen Pankista kertoi käteistyöryhmän työstä sekä käteisen saatavuudesta ja käytöstä. Takala käsitteli "käteistä kaupan kassalta" -palvelua ja totesi, että tällä hetkellä näissä palveluissa on melko paljon eroavaisuuksia eri kaupparyhmien kesken. Lisäksi Takala totesi, että jakeluverkoston laajuuden näkökulmasta palvelun harmonisointi olisi tärkeää ja toisaalta palvelun myötä voitaisiin saada säästöjä käteisen käsittelykustannuksissa.

Keskustelussa todettiin, että kaupan puolelta ei ole tarpeen standardoida palvelua nykyistä enempää. Toisaalta nähtiin, että koko liikkeellä oleva rahamäärä tulee pienenemään lähivuosina. Esimerkiksi käteisen nosto pankkikonttoreista laskee kaiken aikaa, ja käteistä nostetaan jo nyt enemmän kaupan kassalta kuin pankin tiskiltä. Eri kaupparyhmät ovat Suomessa suhtautuneet eri tavoin käteistä kaupan kassalta -palveluun, joten sitä on ollut hankalaa markkinoida asiakkaille. Myös mobiilimaksamisen muodot tulevat muuttamaan käteisen käyttöä. Esimerkiksi Ruotsissa mobiilisti maksetaan yli puolet perheen sisäisistä maksuista, ja rahavirta muuttuu muotoaan myös jatkossa. Keskustelussa huomautettiin myös, että tällä hetkellä Suomessa ollaan optimaalisessa tilanteessa: meillä on mahdollisuus maksaa käteisellä lähes kaikkialla, mutta valtaosa kuluttajista maksaa kuitenkin kortilla. Yhteiskunnallisesti käteispalveluiden väheneminen ja sen vaikutukset kaikkein haavoittuvaisimpien asiakkaiden tilanteeseen on merkittävä kysymys. Todettiin, että käteisasiat on syytä pitää agendalla. Sovittiin, että työryhmä selvittää "käteistä kaupan kassalta" -palvelun standardointimahdollisuuksia sekä tilannetta muissa pohjoismaissa ja raportoi asiasta seuraavassa maksuneuvoston kokouksessa.

Muissa asioissa maksuneuvosto hyväksyi vuoden 2017 vuosiraportin. Tämän vuoden Maksufoorumi järjestetään 8.5. Lopuksi puheenjohtaja kiitti

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto

Muistio

4 (4)

12.4.2018

Julkinen

osallistujia aktiivisesta keskustelusta ja kertoi, että syksyn kokouksen päivämäärän selvittäminen aloitetaan pian.